

FRA pranešimas spaudai

Viena, Briuselis, 2016 m. kovo 16 d.

Klaidingas ir pasenęs požiūris į LGBT asmenis kelia pavojų jų pagrindinėms teisėms

ES pagrindinių teisių agentūros (FRA) naujos ataskaitos duomenimis, kai kuriose valstybėse narėse gydytojai vis dar mano, kad homoseksualumas yra liga, o transseksualumas – psichikos sutrikimas. Toks neigiamas specialistų ir politikos rengėjų požiūris į lesbietes, gėjus, biseksualius ir translyčius (LGBT) asmenis visuomenėje trukdo kovoti su diskriminacija ir neapykantos nusikaltimais. Pirmajame lyginamajame tyrime, kuriuo siekta apžvelgti 19 valstybių narių valstybės pareigūnų, sveikatos priežiūros specialistų, mokytojų ir policijos pareigūnų nuomones, buvo plačiai pripažintas teigiamas ES iniciatyvų poveikis. Tačiau tyrimo dalyviai taip pat pripažino, kad informacijos ir profesinių mokymų stoka apie LGBT asmenų poreikius jiems trukdo imtis veiksmų ir prisidėti prie kovos su diskriminacija, su kuria LGBT asmenys nuolat susiduria.

„LGBT asmenys turi tokias pat teises į mokslą, sveikatos priežiūrą ir tokį pat aptarnavimą, kaip ir visi kiti. Jie taip pat turi teisę gyventi oriai, be baimės ir diskriminacijos, – sako FRA direktorius [Michael O’Flaherty](#). FRA naujausiais tyrimų duomenimis, kai kurie gydytojai vis dar klaidingai mano, kad homoseksualumas yra liga. Todėl ES ir jos valstybės narės turi imtis veiksmų, kad įgalintų valstybės pareigūnus vykdam savo pareigas teikti kokybiškas paslaugas, taip pat padėti išvengti kančių, su kuriomis susiduria daugelis LGBT žmonių.“

FRA bendravo su tais specialistais, kurie gali geriausiai nustatyti pagrindinių teisių politikos įgyvendinimo vietoje kliūtis ir skatinamuosius veiksnius. Kai kurios svarbiausios išvados, prie kurių prieita ataskaitoje „[Vertinant profesiniu požiūriu. Iššūkiai, susiję su LGBT bendruomenės atstovų lygybės užtikrinimu](#)“:

- Visuomenė gali būti priešiška LGBT asmenims, o specialistai gali turėti prietarų, pvz., kad homoseksualumas yra liga, kuria galima užsikrėsti. Todėl, siekiant didinti pagarbą LGBT asmenims ir jų teisėms, būtina rengti **daugiau pozityvių ES ir nacionalinių informuotumo didinimo kampanijų**, kaip numatyta [ES priemonių sąrašė](#).
- Visų profesinių grupių atstovai yra menkai informuoti ir prastai žino apie LGBT poreikius. Todėl svarbu užtikrinti **profesinius mokymus** ir plėtoti **pilietinės visuomenės partnerystės projektus ir bendradarbiavimą**, siekiant kovoti su išankstinėmis nuostatomis, ypač translyčių žmonių atžvilgiu sveikatos priežiūros sektoriuje, ir geriau teikti tokias pat kokybiškas paslaugas, kaip ir daugumai kitų žmonių.
- Objektivos informacijos stoka, ypač mokyklose, gali paskatinti patyčias ir išankstines nuostatas vėliau gyvenime ir priversti LGBT jaunimą slėpti savo

seksualinę orientaciją ar lyties tapatybę. Valstybės narės, bendradarbiaudamos su švietimo institucijomis ir mokyklomis, turėtų parengti tikslines kampanijas, kurios **padėtų užtikrinti, kad mokyklose aplinka LGBT asmenims būtų saugesnė ir draugiškesnė.**

- Neapykantos nusikaltimai prieš LGBT asmenis dažnai nenustatomi, apie juos nepranešama ir jie neregistruojami. Valstybės narės turėtų aktyviau siekti užtikrinti, kad būtų tinkamai taikomi įstatymai, **saugantys nuo neapykantos nusikaltimų**, ir dedama daugiau pastangų skatinant pranešti apie neapykantos nusikaltimus prieš LGBT atstovus ir tokius nusikaltimus registruoti.

Ataskaitoje valstybės pareigūnų, gydytojų, mokytojų ir policininkų buvo klausiama, kurie įstatymai ir politika padeda saugoti ir užtikrinti LGBT žmonių teises, o kurie – ne, ir kodėl. [Išsamia LGBT bendruomenei aktualių įstatymų ir politikos ES lygmeniu apžvalga](#) galima rasti 2015 m. gruodžio mėn. paskelbtoje FRA ataskaitoje. Be to, šioje ataskaitoje apžvelgiamos problemos, su kuriomis susiduria interseksualūs žmonės.

Šio tyrimo rezultatai papildo pažangaus FRA [Europos Sąjungos LGBT tyrimo](#), rezultatus, iš kurių paaikškėjo, kad visoje ES LGBT asmenys susiduria su baime ir diskriminacija. Išsamus tyrimo duomenų rinkinys bus pateiktas šiame.

Norėdami perskaityti ataskaitą, žr. „[Professionally speaking: challenges to achieving equality for LGBT people](#)“ („Vertinant profesiniu požiūriu. Iššūkiai, susiję su LGBT bendruomenės atstovų lygybės užtikrinimu“).

Norėdami gauti daugiau informacijos, rašykite e. paštu

media@fra.europa.eu

arba skambinkite telefonu +43 1 580 30 642

Pastabos redaktoriams

- Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra (FRA) yra įgaliota teikti faktais pagrįstas konsultacijas ES ir valstybių narių sprendimų priėmėjams ir taip prisidėti prie geriau pagrįstų ir tikslingesnių diskusijų bei politikos pagrindinių teisių srityje.
- Norėdami gauti daugiau informacijos apie FRA [veiklą, susijusią su LGBTI](#), žr. FRA interneto svetainę.
- Tyrimai pagrįsti 2013 m. surengtais pokalbiais su daugiau kaip 1000 valstybės pareigūnų ir teisėsaugos, švietimo ir sveikatos priežiūros specialistų 19 ES valstybių narių: Austrijoje, Bulgarijoje, Kroatijoje, Danijoje, Suomijoje, Prancūzijoje, Graikijoje, Vengrijoje, Airijoje, Italijoje, Latvijoje, Lietuvoje, Maltoje, Nyderlanduose, Lenkijoje, Rumunijoje, Slovakijoje, Ispanijoje ir Jungtinėje Karalystėje.
- Balandžio 28–29 d. Amsterdame rengiamame FRA darbo grupės susitikime, skirtame geresnio neapykantos nusikaltimų nustatymo ir registravimo

Europos Sąjungoje klausimams aptarti, bus atkreiptas dėmesys ir į neapykantos nusikaltimus prieš LGBTI asmenis.